

İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ
SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA AMACI 12
SORUMLU ÜRETİM VE TÜKETİM
2024 RAPORU

MEDİPOL
UNV-SURKAM
İSTANBUL

İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ
SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA VE
İKİZ DÖNÜŞÜM UYGULAMA VE
ARAŞTIRMA MERKEZİ

İstanbul Medipol Üniversitesi Yayınları

Sürdürülebilirlik Raporu

Sürdürülebilir Kalkınma Amacı 12
Sorumlu Üretim ve Tüketim
2024 Raporu

Yazarlar

Rana Atabay Kuşçu
Pınar Elbasan Aydın
Eda Nur Diren
Elif Evrim Kılıç
Beyza Nur Kılıç
İclal Selvi

Yayıncı

İstanbul Medipol Üniversitesi
Sürdürülebilir Kalkınma ve İkiz Dönüşüm
Uygulama ve Araştırma Merkezi

Yönetim Adresi

İstanbul Medipol Üniversitesi Kavacık Güney Kampüs
Göztepe Mah. Kavacık, Atatürk Cad. No.40
34810 Beykoz / İSTANBUL

Mizanpaj / Kapak

Beyza Nur Kılıç
İclal Selvi

Basım Tarihi

2025

iÇİNDEKİLER

SKA 12: Sorumlu Üretim ve Tüketim

5

1. Üniversite Politikası, Stratejik Taahhütler ve Uygulamalar

8

2. Kaynak Yönetimi ve Sürdürülebilir Tedarik Uygulamaları

12

3. Atık Yönetimi, Geri Dönüşüm ve Döngüsel Ekonomi Uygulamaları

13

4. Kurumsal Sera Gazı Hesaplaması

14

5. Toplumsal Farkındalık, Eğitim ve Kampanyalar

15

6. Araştırma, Proje, Yayınlar ve İş Birlikleri

17

7. Dersler

18

ÖN SÖZ

İstanbul Medipol Üniversitesi, sorumlu üretim ve tüketimi; doğal kaynakların korunması, atık oluşumunun azaltılması ve döngüsel ekonomi ilkelerinin yaygınlaştırılması çerçevesinde ele almakta, bu alanı sürdürülebilir kalkınma yaklaşımının temel bileşenlerinden biri olarak değerlendirmektedir. Bu doğrultuda Sürdürülebilir Kalkınma Amacı 12 Sorumlu Üretim ve Tüketim, üniversitemizin çevresel sorumluluk anlayışının ve kurumsal sürdürülebilirlik politikalarının önemli odak alanları arasında yer almaktadır.

Bu kapsamda hazırlanan **SKA 12 - Sorumlu Üretim ve Tüketim Raporu**, İstanbul Medipol Üniversitesi'nin kaynak yönetimi, atıkların azaltılması, geri dönüşüm ve döngüsel ekonomi uygulamalarına yönelik politika ve faaliyetlerini bütüncül bir çerçevede ortaya koymaktadır. Raporda; sürdürülebilir tedarik zinciri yaklaşımları, sıfır atık uygulamaları, plastik kullanımının azaltılmasına yönelik politikalar, karbon azaltım çalışmaları ve çevresel farkındalığı artırmaya yönelik eğitim ve kampanyalar kapsamlı biçimde ele alınmaktadır.

Üniversitemiz, sürdürülebilir üretim ve tüketim anlayışını yalnızca operasyonel süreçlerle sınırlı tutmayarak; eğitim, araştırma ve toplumsal katkı faaliyetleri aracılığıyla kurumsal kültürün ayrılmaz bir parçası hâline getirmeyi hedeflemektedir. Bu doğrultuda geliştirilen uygulamalar, hem kampüs ölçeğinde çevresel etkinin azaltılmasına hem de paydaşlarla birlikte sorumlu tüketim alışkanlıklarının yaygınlaştırılmasına katkı sunmaktadır.

Elde edilen ilerlemelerin, üniversitemizde sorumlu üretim ve tüketim hedefi doğrultusunda yürütülen tüm çalışmaların ortak emeğiyle mümkün olduğunu biliyor; raporun hazırlanmasında emeği geçen ve bu çalışmalara katkı sunan başta SURKAM ekibi ve gönüllülerimiz olmak üzere tüm akademik ve idari kadromuza, öğrencilerimize ve paydaşlarımıza içten teşekkür ederiz.

Saygılarımla,

Prof. Dr. Rana Atabay Kuşçu
İstanbul Medipol Üniversitesi
Sürdürülebilir Kalkınma ve İkiz Dönüşüm Uygulama ve Araştırma
Merkezi (SURKAM) Müdürü

SKA 12: Sorumlu Üretim ve Tüketim

Küresel Durum ve Eğilimler

Sustainable Development Report 2024'e göre SKA 12, küresel ilerlemenin en sınırlı kaldığı alanlardan biridir. Üretim ve tüketim kalıplarındaki sürdürülemez yapı; iklim değişikliği, biyolojik çeşitlilik kaybı, atık artışı ve doğal kaynakların hızla tükenmesi üzerinde kritik bir baskı oluşturmaktadır. Küresel malzeme ayak izi, 2023 itibarıyla 100 milyar tonun üzerine çıkmış ve dünya ekonomisi her yıl daha fazla hammadde tüketir hale gelmiştir. Aynı zamanda malzeme verimliliği düşmeye devam etmektedir. Atık üretimi ve karbon yoğunluğu, ülkeler arasında ciddi farklılıklar göstermekte; özellikle yüksek gelirli ekonomiler kişi başı kaynak tüketiminde açık ara öndedir.

Alt Hedeflere Göre Küresel Durum

Hedef 12.1 – Sürdürülebilir Tüketim ve Üretim Politikaları

Birçok ülke ulusal sürdürülebilir üretim stratejilerini benimsemiş olsa da uygulama aşaması zayıftır. Çevresel ayak izini azaltmaya yönelik politikaların büyük kısmı hâlâ erken aşamadır.

Hedef 12.2 – Doğal Kaynakların Sürdürülebilir Yönetimi

Küresel malzeme ayak izinin son 50 yılda üç kat artması, doğal kaynak kullanımının sürdürülebilirlik sınırlarını zorladığını göstermektedir. Mevcut eğilimler devam ettiği takdirde, küresel ekonomik büyüme ile kaynak tüketimi arasındaki bağ henüz ayrılmamıştır.

Hedef 12.3 – Gıda İsrafının Azaltılması

Dünya genelinde üretilen gıdanın yaklaşık üçte biri kayıp veya israf olmaktadır. Perakende ve tüketici aşamasındaki israfın azaltılmasına yönelik küresel ilerleme çok yavaş seyretmektedir.

Hedef 12.4 – Kimyasal ve Atık Yönetimi

Tehlikeli atık miktarı artmaya devam etmekte; pek çok ülkede bertaraf kapasitesi yetersizdir. Kimyasal güvenlik politikaları küresel ölçekte standartlaşmamış olup özellikle düşük ve orta gelirli ülkelerde risk yönetimi sınırlıdır.

Hedef 12.5 – Atık Üretimini Azaltılması

Küresel atık üretimi artmakta; geri dönüşüm oranları birçok ülkede düşük kalmaktadır. Kentsel atık yönetiminde modern geri dönüşüm altyapısına sahip ülkelerin sayısı hâlâ sınırlıdır.

Hedef 12.6 – Sürdürülebilirlik Raporlaması

Kurumsal sürdürülebilirlik raporlaması yaygınlaşsa da şirketlerin büyük çoğunluğu hâlâ tam kapsamlı ve doğrulanabilir raporlama yapmamaktadır. Zorunlu raporlama standartları ülkeler arasında büyük farklılık göstermektedir.

Hedef 12.7 – Sürdürülebilir Kamu Alımları

Kamu alımlarının sürdürülebilir kriterlere göre yapılması, pek çok ülkede sınırlı düzeyde uygulanmaktadır. Kamu ihale sistemlerinin çevresel ve sosyal etki değerlendirmelerini içerecek şekilde dönüştürülmesi beklenen hızda gerçekleşmemektedir.

Hedef 12.8 – Sürdürülebilirlik Bilincinin Artırılması

Sürdürülebilir yaşam biçimleri konusunda küresel farkındalık artsa da davranış değişikliği sınırlı kalmaktadır. Eğitim programlarında sürdürülebilirlik temalarının entegrasyonu ülkeler arasında büyük farklılık göstermektedir.

Hedef 12.a – Bilimsel ve Teknolojik Kapasitenin Desteklenmesi

Sürdürülebilir üretim teknolojileri geliştirme kapasitesi düşük ve orta gelirli ülkelerde yetersizdir. Teknoloji transferi ve finansman mekanizmaları ihtiyaç duyulan ölçüğe henüz ulaşmamıştır.

Hedef 12.b – Sürdürülebilir Turizmin Teşviki

Turizm sektöründe sürdürülebilirlik sertifikasyon programlarına katılım artsa da sektörün toplam çevresel etkisi büyümeye devam etmektedir. Aşırı turizm, birçok destinasyonda doğal ve kültürel mirası tehdit etmektedir.

Hedef 12.c – Fosil Yakıt Teşviklerinin Azaltılması

Fosil yakıt sübvansiyonları küresel ölçekte devam etmekte olup, 2030 hedefleriyle ciddi bir uyumsuzluk bulunmaktadır. Bu teşvikler karbon yoğun sektörleri desteklemeye devam ettiğinden, emisyon azaltımını zorlaştırmaktadır.

Kaynak: Sustainable Development Report 2024, Cambridge University Press & SDSN, 2024.

1. Üniversite Politikası, Stratejik Taahhütler ve Uygulamalar

İstanbul Medipol Üniversitesi, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları arasında yer alan SKA 12 - Sorumlu Üretim ve Tüketim doğrultusunda; **kaynakların verimli kullanımını, atık oluşumunun azaltılmasını, geri dönüşümün teşvik edilmesini ve sürdürülebilir tüketim alışkanlıklarının yaygınlaştırılmasını** kurumsal öncelik olarak benimsemiştir.

Üniversite, bu kapsamda Sürdürülebilirlik Politikası ve Atık Yönetimi Yönergesi kaynak yönetiminde çevreye duyarlı, uzun vadeli ve bütüncül bir yaklaşım uygulamaktadır. Kampüs genelinde **enerji ve su tasarrufu, geri dönüşüm uygulamaları, plastik kullanımının azaltılması ve çevre dostu malzeme tercihleri** öncelikli operasyonel hedeflerdir.

Stratejik olarak üniversite:

- Kaynak kullanımında verimliliği artırmayı,
- Atık oluşumunu önleyici sistemler kurmayı,
- Geri dönüştürülebilir malzeme kullanımını teşvik etmeyi,
- Sürdürülebilir tedarik zinciri uygulamalarını yaygınlaştırmayı,
- Toplumda bilinç oluşturacak eğitim ve etkinlikler yürütmeyi taahhüt etmektedir.

Uygulama düzeyinde, İstanbul Medipol Üniversitesi bünyesinde faaliyet gösteren Enerji Yönetimi Ofisi, Çevre Yönetimi Ofisi ve Sürdürülebilir Kalkınma ve İkiz Dönüşüm Uygulama ve Araştırma Merkezi (SURKAM), sürdürülebilir üretim ve tüketim politikalarının uygulanmasını koordine etmektedir. Bu birimler, kampüs ölçeğinde çevre dostu uygulamaların geliştirilmesi, atıkların ayrıştırılması, plastik ve tek kullanımlık ürünlerin azaltılması ile sürdürülebilir satın alma süreçlerinin desteklenmesinden sorumludur.

Üniversite, SKA 12 doğrultusunda yürüttüğü çalışmalarla hem kendi operasyonlarında hem de akademik faaliyetlerinde çevresel etkisini azaltmayı, paydaşlarıyla birlikte sorumlu üretim ve tüketim kültürünü yaygınlaştırmayı hedeflemektedir.

1.1 Operasyonel Önlemler

Enerji Kaynaklarının ve Enerji Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelik, enerjinin etkin ve verimli bir şekilde kullanılmasını, enerji israfının önlenmesini, enerji maliyetlerinin ekonomi üzerindeki yükünün azaltılmasını ve çevrenin korunmasını amaçlamaktadır. Bu kapsamda, **enerji kaynaklarının ve enerjinin kullanımında verimliliğin artırılmasına yönelik** usul ve esaslar düzenlenmiştir.

1.2 Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelik

İstanbul Medipol Üniversitesi'nin sorumlu tüketim stratejisi, Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelik hükümleri doğrultusunda, kaynak israfının önlenmesi ve verimliliğin artırılması esasına dayanmaktadır.

- **Döngüsel Ekonomi ve Kaynak Verimliliği (Madde 8):** Yönetmelik, enerji yönetiminin sadece tasarrufla sınırlı kalmayıp, "döngüsel ekonomi", "su ayak izi takibi" ve "yaşam döngüsü analizi" prensiplerine göre yürütülmesini şart koşmaktadır. Bu kapsamda, birim hizmet başına tüketilen kaynak miktarının azaltılması ve çevresel etkilerin (karbon salımı vb.) minimize edilmesi yasal bir yükümlülüktür

ENERJİ KAYNAKLARININ VE ENERJİNİN KULLANIMINDA VERİMLİLİĞİN ARTIRILMASINA DAİR YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; enerjinin etkin kullanılması, enerji israfının önlenmesi, enerji maliyetlerinin ekonomi üzerindeki yükünün hafifletilmesi ve çevrenin korunması için enerji kaynaklarının ve enerjinin kullanımında verimliliğin artırılmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (Değişik:RG-6/7/2022-31888)

(1) Bu Yönetmelik enerji verimliliğine yönelik hizmetler ile çalışmaların yönlendirilmesi ve yaygınlaştırılmasında üniversitelerin, meslek odalarının ve enerji verimliliği danışmanlık şirketlerinin yetkilendirilmesine, enerji yönetimi uygulamalarına, enerji yöneticileri ile enerji yönetim birimlerinin görev ve sorumluluklarına, enerji verimliliği ile ilgili eğitim (Ek ibare:RG-21/9/2024-32669) enerji verimliliği desteklerine, talep tarafı yönetimine, enerjinin üretiminde, iletiminde, dağıtımında, depolanmasında ve tüketiminde verimliliğin artırılmasına, atık ısılardan yararlanılmasına, açık alan aydınlatmalarında verimliliğin artırılmasına, biyoyakıt ve hidrojen gibi alternatif yakıt kullanımının özendirilmesine ve idari yaptırımlara ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (Değişik:RG-25/1/2020-31019)

(1) Bu Yönetmelik, 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve 18/4/2007 tarihli ve 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu ile 10/7/2018 tarihli ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 166 ncı, 174 üncü ve 508 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Atık: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yakıt olarak kullanılması uygun görülen kullanılmış lastikler, boya çamurları, solventler, plastikler, atık yağlar ve diğer atıklar,
- Bakanlık: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığını,
- (Mülga:RG-21/9/2024-32669)
- (Mülga:RG-21/9/2024-32669)
- (Mülga:RG-25/1/2020-31019)
- (Mülga:RG-21/9/2024-32669)
- (Mülga:RG-21/9/2024-32669)
- (Mülga:RG-21/9/2024-32669)
- Bina: Konut, hizmet ve ticari amaçlı kullanıma yarayan yapı veya yapı topluluğunu,
- Bina sahibi: Bina üzerinde mülkiyet hakkına sahip binanın maliki, varsa intifa hakkı sahibi, ikisi de yoksa binaya malik gibi tasarruf eden gerçek veya tüzel kişiyi,
- Bina yönetimi: Binanın işletmesinden ve/veya yönetiminden sorumlu gerçek veya tüzel kişiyi,
- (Mülga:RG-21/9/2024-32669)
- Danışmanlık: Projelerin uygun şekilde gerçekleştirilmesini sağlamak üzere verilen hizmetleri,
- Ders saati: Kırk dakikalık süreyi,
- (Mülga:RG-21/9/2024-32669)
- (Mülga:RG-21/9/2024-32669)
- (Mülga:RG-21/9/2024-32669)
- (Mülga:RG-21/9/2024-32669)

- **Atığın Geri Kazanımı ve Önleme (Madde 1 ve 10) İsrafın önlenmesi (Madde 1):** Üretim ve tüketim süreçlerinde ortaya çıkan atık ısının geri kazanımı (recuperation) zorunlu tutularak, enerjinin atık olmaktan çıkarılıp tekrar sisteme kazandırılması hedeflenmektedir. Ayrıca, tüketim yapan ekipmanlarda asgari verimlilik kriterlerine uyulması, verimsiz kaynak kullanımını engellemektedir.
- **İzleme, Ölçme ve Raporlama (Madde 9/A ve 32):** Sürdürülebilirlik raporlamasının temeli olan veri şeffaflığı, yönetmelikçe güvence altına alınmıştır. ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi'nin kurulması, tüketim süreçlerinin standartlara uygun ve sorumlu bir şekilde yönetilmesini sağlamaktadır.
- **Bilinçli Tüketim Farkındalığı (Madde 24):** Yönetmelik, tüketim alışkanlıklarının değiştirilmesi için eğitim ve farkındalık çalışmalarını esas kabul eder. Çalışanların ve öğrencilerin görebileceği alanlarda (yemekhane, geçiş yolları vb.) israfı önleyici görsellerin kullanılması ve bilinçlendirme etkinliklerinin düzenlenmesi, kurumun sorumlu tüketim kültürünü yaygınlaştırma görevidir.

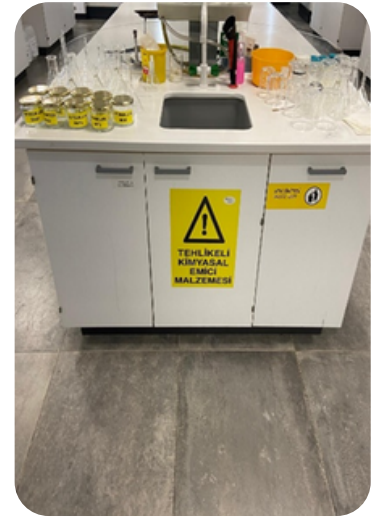

Endüstriyel Atık Yönetimi

Endüstriyel Atık Yönetimi, üniversitemizin çevre dostu ve sürdürülebilir kampüs vizyonu doğrultusunda, akademik ve idari birimlerde oluşan atıkların etkin bir şekilde yönetilmesini; doğal kaynakların korunmasını ve çevresel etkilerin en aza indirilmesini hedefleyen bir süreçtir. Bu süreç, çevre mevzuatına uygun şekilde atıkların ayrıştırılması, depolanması, geri dönüşümü ve bertaraf edilmesini içermektedir.

Tehlikeli Atık

Üniversitemiz, atık yönetimi süreçlerini Çevre Kanunu ve ilgili yönetmelikler çerçevesinde yürütmektedir. Tehlikeli atıkların çevreye zarar vermesini önlemek için aşağıdaki adımları titizlikle uygulanmaktadır.

Üniversitemizin Tıbbi Atık Yönetim Süreci

- **Kaynağında Ayırıştırma:** Tehlikeli atıklar, oluştuğu anda diğer atıklardan ayırıştırılarak uygun atık konteynerlerde muhafaza edilmektedir.
- **Güvenli Depolama:** Tehlikeli atıklar, çevreye sızıntı veya zarar verme riski olmadan, lisanslı geçici atık depolama alanlarımızda saklanmaktadır.
- **Düzenli Eğitim ve Farkındalık:** Akademik ve idari personelimiz ile öğrencilerimize, tehlikeli atıkların yönetimi konusunda düzenli eğitimler verilmekte ve farkındalık çalışmaları yapılmaktadır.
- **Sürdürülebilir Çevre İçin Adımlar:** Üniversitemiz, tıbbi atık yönetimindeki kararlılığıyla çevresel etkileri en aza indirmeyi ve toplum sağlığına katkıda bulunmayı hedeflemektedir. Bu süreçlerde tüm paydaşlarımızın desteğiyle, daha temiz ve sağlıklı bir çevre amaçlanmaktadır.

1.4 Tedarikçi Yönetimi Politikası

Tedarikçi Yönetimi Politikası'na göre; mal ve hizmet alımlarında "**verimlilik**" ve "**sürdürülebilirlik**" ilkeleri zorunlu kılınmış, ihtiyaçların en doğru miktar ve nitelikte karşılanması hedeflenmiştir. Tedarikçiler rastgele seçilmemekte; "**Tedarikçi Değerlendirme Talimatı**" ve ilgili formlar aracılığıyla belirli kriterlere göre puanlanarak, tedarik zincirinin kurumsal standartlara ve etik değerlere uygunluğu denetlenmektedir. Bu yaklaşım, kaynak israfının önlenmesini ve satın alma süreçlerinin şeffaf, izlenebilir ve sürdürülebilir bir zemine oturtulmasını sağlamaktadır.

MEDİPOL UNV-İSTANBUL İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ		TEDARİKÇİ YÖNETİMİ POLİTİKASI	
Doküman No	BTDB-PLT003-	Revizyon No	1
Yürürlük Tarihi	9.09.2020	Revizyon Tarihi	22.06.2023

- AMAÇ:** Bu politikanın amacı; İstanbul Medipol Üniversitesi kurumundaki BT tedarikçi yönetim sistemi prensiplerini tanımlamak ve bu prensiplere üst yönetimin verdiği desteği ifade etmektir.
- SORUMLULUK**
 - BTDB Üst Yönetim:** Politikanın kurum ihtiyaçlarını karşılar nitelikte bulunmasından ve politikanın uygulanması için gerekli destek ve gözetimin sağlanmasından, gerektiğinde gözetim geçirimisinden sorumludur.
 - BTDB Yöneticisi:** BT Tedarikçi Yönetim Sistemi Politikasının kurum ihtiyaçlarını karşılar nitelikte kurgulanmasından, uygulanması için gerekli destek ve gözetimin sağlanmasından sorumludur.
 - Tüm BT Personeli:** BT Tedarikçi Yönetim Sistemi Politikasının gereklerinin görev alanlarının gerektirdiği biçimde yerine getirmekten sorumludur.
- KAPSAM**
Bu politikanın kapsamı tüm organizasyondur.
- UYGULAMA**
 - BT Tedarikçi Yönetim Süreci ile birimlerin BT mal ve hizmet ihtiyaçlarını, verimlilik, karlılık, sürdürülebilirlik ve değişiklik ilkeleri doğrultusunda, istenilen miktar, nitelik ve koşullar çerçevesinde en uygun fiyatlarla karşılanmasını sağlama konusunda İhale ve Tedarik Yönetimi Ofisi ile birlikte çalışılır.
 - BT Tedarikçilerinin seçiminde ve teknik değerlendirilmesinde ve işin yapılması aşamasındaki kontrollerde ilgili BT süreçleri işletilir.
 - BT Tedarikçilerin sözleşmelerinin kurum yararına işletilmesi sağlanır.
 - BT Tedarikçilerin sözleşmelerindeki yükümlülüklerinin yerine getirilmesini sağlamak, izlemek, gerekirse ceza süreçlerini işletmek esastır.
 - Tedarikçilerin değerlendirilmesi ve seçimi yapılan "**Tedarikçi Değerlendirme Talimatı**" nda bulunan kriterler doğrultusunda "**Malzeme ve Hizmet Tedarikçi Değerlendirme Formu**" doldurulur.
- YAPTIRIM**
Bu politikaaya uygun olarak çalışmayan tüm personel hakkında "**Disiplin Prosedürü**" hükümleri uygulanır.
- İLGİLİ DOKÜMANLAR**
 - Disiplin Prosedürü
 - Tedarikçi Değerlendirme Talimatı
 - Malzeme ve Hizmet Tedarikçi Değerlendirme Formu

Hazırlayan	Kontrol Eden	Onay
Nesret AKYEL Bilgi Teknolojileri Genel Koordinatörü	Recep ÖZTÜRK Kalite Komisyonu Koordinatörü	Ahmet Murat BAYRAM Bilgi Teknolojileri Daire Başkanı

2. Kaynak Yönetimi ve Sürdürülebilir Tedarik Uygulamaları

2.1 Sürdürülebilir Kalkınma ve İkiz Dönüşüm Uygulama ve Araştırma Merkezi Döngüsel Ekonomi Çalışma Grubu

Sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin gerçekleştirilmesinde, doğal çevre ve kaynakların korunması temel bir öncelik olarak kabul edilmektedir. Bu anlayış doğrultusunda İstanbul Medipol Üniversitesi, Sürdürülebilir Kalkınma ve İkiz Dönüşüm Uygulama ve Araştırma Merkezi (SURKAM) bünyesinde Döngüsel Ekonomi Çalışma Grubu'nu yapılandırmıştır. Çalışma grubu, **“kapalı devre malzeme akışı”** yaklaşımını benimseyerek kaynak kullanımını azaltmayı, uzun ömürlü ve dayanıklı ürünler tasarlamayı, yeniden kullanım, onarma ve geri kazanım yöntemlerini yaygınlaştırmayı hedeflemektedir.

2024 yılında grup; sürdürülebilir ve engelsiz yaşamı destekleyen projeler geliştirmiştir. Bunlar arasında Braille klavye tasarımı ve farkındalık çalışmaları, **enerji kaybını optimize eden enerji hasad sistemleri ile atık yönetimi**, kırılğan bireyler için Sürdürülebilir Yaşam ve Yaşam Köyleri tasarımı yer almaktadır.

Ayrıca, üniversite-sanayi iş birlikleri kapsamında çeşitli ortaklıklar kurulmuş, bir yayın yayımlanmış ve Toplumsal Katkı Komisyonu tarafından bir proje onaylanmış; **S4C ile Medipol TTO arasında protokol** imzalanmasına katkı sağlanmıştır.

2025 yılı hedefleri arasında, başlatılan projelerin tamamlanması, yurtiçi ve yurtdışı paydaşlarla gerçekleştirilen iş birlikleri doğrultusunda bir AB projesine katılım, üniversitenin güney yerleşkesinde karbon ayak izi ölçümlerinin yapılması ve sürdürülebilir engelsiz yaşam konusunda farkındalık yaratacak etkinliklerin düzenlenmesi bulunmaktadır.

Döngüsel Ekonomi Çalışma Grubu, SURKAM çatısı altında yürüttüğü bu faaliyetlerle, üniversitenin çevresel sürdürülebilirlik vizyonunu güçlendirmekte ve toplumsal etki yaratmayı amaçlamaktadır.

3. Atık Yönetimi, Geri Dönüşüm ve Döngüsel Ekonomi Uygulamaları

İstanbul Medipol Üniversitesi'nin Atık Yönetimi Yönergesi Uygulama Esasları, üniversite genelinde oluşan tüm atıkların çevreye zarar vermeden, mevzuata uygun şekilde yönetilmesini amaçlamaktadır. Bu kapsamda; eğitim, araştırma ve hizmet faaliyetleri sonucu ortaya çıkan **atıkların kaynağında ayrı toplanması, güvenli biçimde geçici depolanması, taşınması ve bertaraf edilmesi süreçleri** düzenlenmiştir.

Yönerge, 2872 sayılı Çevre Kanunu, Atık Yönetimi Yönetmeliği ve Sıfır Atık Yönetmeliği esas alınarak hazırlanmıştır. Üniversitenin tüm birimleri, atık üreticisi olarak kendi alanlarında bu kurallara uymakla yükümlüdür. **Atıkların tanımlanması ve kodlanması**, ilgili mevzuattaki atık kodlarına göre yapılmaktadır.

Tüm atıklar, tehlikeli ve tehlikesiz olarak sınıflandırılmakta; uygun etiketleme ve depolama koşulları sağlanmaktadır. Depolama alanlarında atık türü, miktarı ve depolama tarihi gibi bilgiler açıkça belirtilmektedir. Farklı türdeki atıkların karışması önlenmekte ve **insan sağlığına veya çevreye zarar verebilecek durumların oluşmaması** için gerekli önlemler alınmaktadır.

Atıkların toplanması, taşınması ve bertarafı süreci, çevre mevzuatına uygun olarak gerçekleştirilmektedir. Süreç boyunca kayıt ve kontrol mekanizmaları işletilerek izlenebilirlik sağlanmaktadır. Bu yönerge ile İstanbul Medipol Üniversitesi, Sıfır Atık yaklaşımını benimseyerek kaynakların verimli kullanılmasını, geri dönüşümün artırılmasını ve çevreye duyarlı bir kampüs yönetimi oluşturmayı hedeflemektedir.

T.C. İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ ATIK YÖNETİMİ YÖNERGESİ UYGULAMA ESASLARI

Amaç ve Kapsam

Madde 1- İstanbul Medipol Üniversitesi Atık Yönetimi Yönergesi Uygulama Esasları, İstanbul Medipol Üniversitesi Rektörlüğü sorumluluk ve yetki alanı içinde eğitim, öğretim, araştırma, üretim ve hizmet faaliyetleri sonucu oluşan atıkların oluştuğu kaynağa ayrı toplanması, toplanan atıkların güvenli bir şekilde geçici depolanması, taşınması ve nihai bertarafının sağlanması, insan ve çevre sağlığına zarar vermeyecek şekilde toplanması ve uzaklaştırılması amacıyla hazırlanmıştır.

Yasal Dayanak

Madde 2- 2872 sayılı Çevre Kanunu ve 02/04/2015 tarihli ve 29314 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Atık Yönetimi Yönetmeliği ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tarafından hazırlanan 12/07/2019 tarih ve 30829 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sıfır Atık Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

Görev ve Yükümlülükler

Madde 3- İstanbul Medipol Üniversitesi Atık Yönetimi Yönergesinin 8. maddesinde tanımlanan görev ve yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirmesi beklenmektedir. Bu konudaki yükümlülük, ilgili yönetmeliğin "Atık üreticisinin ve atık sahibinin yükümlülükleri" başlıklı 9.maddesine dayanmaktadır.

Atıkların Tespiti ve Tanımlanması

Madde 4- Atıkların tespiti, yönetmeliğin Ek-4 listesinde verilen tanımlamalara ve kodlamalara göre yapılması esastır. Atık Yönetimi Yönetmeliğinin 4.d maddesinde "atık" tanımı "Üreticisi veya fiilen elinde bulunduran gerçek veya tüzel kişi tarafından çevreye atılan veya bırakılan ya da atılması zorunlu olan herhangi bir madde veya materyal" şeklinde tanımlanmış olup, kurum bünyesinde ortaya çıkması muhtemel olup yönetmeliğe tabii olan genel atık listesi aşağıdaki tablolarda verilmiştir. Bu listede bulunmayan atık türleri için, yönetmeliğin Ek-4 listesinde yer alan ilgili diğer tanımlamalara bakılacaktır.

Atıkların Geçici Depolanması

Madde 5- Atıklar üretildikleri yerde, türlerine göre belirlenmiş kriterlere uygun şekilde geçici depolanır. Bu şekilde, sınıflandırılarak depolanan atığın komulduğu kabın üzerinde tehlikeli ya da tehlikesiz atık ibaresi, atık kodu, depolanan atık miktarı ve depolama tarihi bulunmalıdır. Atıklar, birbirleriyle reaksiyona girmeyecek, insan ve çevre sağlığına zarar vermeyecek şekilde depolanmalıdır.

4. Kurumsal Sera Gazı Hesaplaması

İstanbul Medipol Üniversitesi Karbon Ayak İzi Hesaplaması

İstanbul Medipol Üniversitesi Kavacık Kampüsü'nün 2024 yılı **karbon ayak izi, IPCC yöntemleri ve ISO 14064-1** standardı kullanılarak İstanbul Medipol Üniversitesi Çevre Yönetimi Ofisi tarafından hesaplanmıştır.

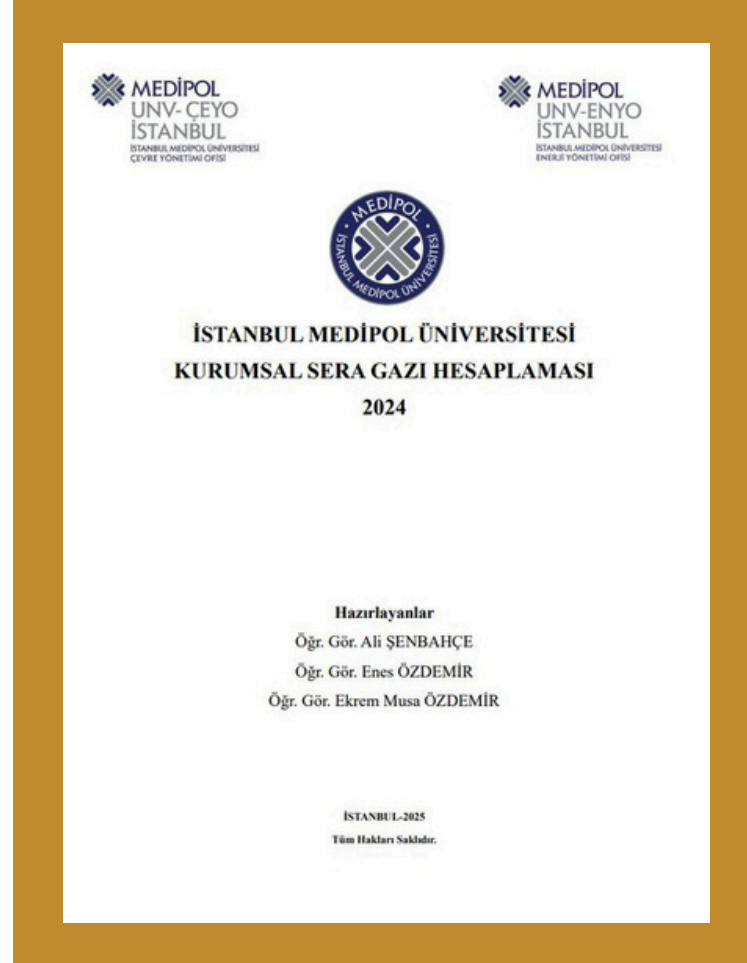
Bu çalışma:

- Kapsam 1: Doğalgaz ile benzin/dizel yakıt tüketimi,
- Kapsam 2: Satın alınan elektrik kullanımı,
- Kapsam 3: Kaçak ve sızıntı kaynaklı emisyonları

içermektedir.

Analizde **GHG Protokolü ve IPCC formülleri** kullanılmış; bilimsel kaynaklardan yararlanılmıştır. Sonuçlara göre:

- Elektrik tüketimi: 5947,89 ton CO₂ eşdeğeri
- Ulaşım yakıtları: 187,29 ton CO₂ eşdeğeri
- Sabit yanma kaynakları: 304,46 ton CO₂ eşdeğeri
- Kaçak-sızıntı emisyonları: 134,01 ton CO₂ eşdeğeri

Toplamda kampüsün **6573,65 ton CO₂** eşdeğeri emisyonu hesaplanmıştır. Yaklaşık **32.000 kişi** (öğrenci, akademik ve idari personel) dikkate alındığında, kişi başı karbon ayak izi **0,21 ton CO₂** eşdeğeridir.

Bu çalışma, üniversitenin çevre bilincini artırmak, karbon ayak izinin önemini vurgulamak ve doğal kaynakların sürdürülebilirliğini desteklemek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

5. Toplumsal Farkındalık ve Eğitimler

Geleceğe Yeşil Miras: Liselilere İklim Değişikliği ve Sürdürülebilirlik Eğitimi

İstanbul Medipol Üniversitesi tarafından yürütülen “Geleceğe Yeşil Miras: Liselilere İklim Değişikliği ve Sürdürülebilirlik Eğitimi” projesi, Beykoz’daki liselerde okuyan 1000’den fazla öğrenciye **çevresel sürdürülebilirlik ve iklim değişikliği** konularında farkındalık kazandırmayı amaçlamıştır.

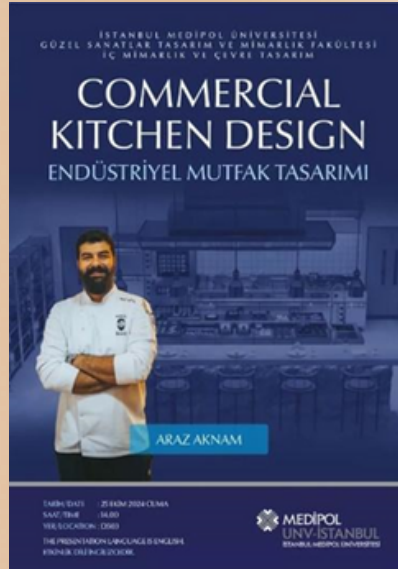

Proje kapsamında, üniversite öğrencileri uzman akademisyenlerden eğitim alarak lise öğrencilerine eğitimler vermekte ve eğitici sertifikası kazanmaktadır. Üç ana tema - **iklim değişikliği ve çevre, sürdürülebilirlik, eğitim bilimleri** - üzerine kurulu programla 8 lisede 1000’den fazla öğrenciye ulaşılmıştır. Projede,, su ve enerji tüketiminin azaltılması, atık yönetimi ve geri dönüşüm bilincinin artırılması yoluyla çevresel sorumluluk kültürünün yaygınlaştırılmasını amaçlanmıştır.

Etkinlikler

6. Araştırma, Proje, Yayınlar ve İş Birlikleri

Bölüm / Fakülte	Yayın Adı	Faaliyet Türü
Sağlık Bilimleri Fakültesi	Mutluluğa Dair Adımlar	Sosyal Sorumluluk Projesi
Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	İyi Durumdaki 2.El Kıyafetlerin Öğrencilere Sunulması	Sosyal Sorumluluk Projesi
Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	Geleceğin Tarımı: Topraksız Tarım Uygulamaları	Tübitak Projesi
Sağlık Bilimleri Fakültesi	Acı Bakla (Lupinus Albus)'nın Farklı Pişirme Yöntemlerine Göre Alerjen Ve Biyoerişebilirlik Özelliklerinin İncelenmesi	BAP Projesi
Sağlık Bilimleri Fakültesi	Sağlık Hizmetlerinde Atık Yönetimini Etkileyen Engeller: Bir Karar Verme Yaklaşımı	Yayın
Meslek Yüksekokulu	Prioritizing the indicators of energy performance management: A novel fuzzy decision-making approach for G7 service industries	Yayın
Meslek Yüksekokulu	Pathways to Energy Independence: Spherical Fuzzy Modeling for Decision Making in Energy Investments	Yayın
Meslek Yüksekokulu	Green Transformation of the Real Sector in Türkiye: A priority Evaluation with DEMATEL Methodology	Yayın
Meslek Yüksekokulu	Holistic evaluation of energy transition technology investments using an integrated recommender system and artificial intelligence-based fuzzy decision-making approach	Yayın
Meslek Yüksekokulu	A unified theory of acceptance and use of technology and fuzzy artificial intelligence model for electric vehicle demand analysis	Yayın
Meslek Yüksekokulu	Comprehensive Risk Analysis and Decision-Making Model for Hydroelectricity Energy Investments	Yayın
Meslek Yüksekokulu	Investigating Energy Consumption in Hospitals by Text Mining Method	Yayın
Meslek Yüksekokulu	Determining the Most Appropriate Strategy for Reducing Greenhouse Gas Emissions Caused by the Agriculture Sector Using DEMATEL	Yayın
Meslek Yüksekokulu	Self-propagating high temperature synthesis (SHS) of ZrC-TiC nanocomposites: Comparison of Mg and Al reductant usage and process optimization	Yayın
Meslek Yüksekokulu	Effect of Mg stoichiometry on self-propagating high temperature synthesis (SHS) of ZrC nanoparticles in ZrO ₂ -Mg-C system Effet de la stœchiométrie du Mg sur la synthèse à haute température auto-propagée (SHS) de nanoparticules de ZrC dans le système ZrO ₂ -Mg-C	Yayın
Meslek Yüksekokulu	Sürdürülebilir Havayollarının Tüketici Tarafından Kabulünü Etkileyen Teşvik Edici Faktörler	Yayın

7. Dersler

Fakülte / MYO	Ders Adı
Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi	Sürdürülebilir Tasarım
Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	Sürdürülebilirlik ve Yeşil Lojistik
Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	Girişimcilik ve İnovasyon Yönetimi
İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi	Sürdürülebilir Kalkınma Uygulamaları
İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi	Sürdürülebilirlik Odaklı Eğitim Projeleri
İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi	Sosyal Sorumluluk ve Gönüllülük
İletişim Fakültesi	Sosyal Sorumluluk Kampanyaları
İletişim Fakültesi	Toplumsal Sorumluluk Projesi
Sağlık Bilimleri Fakültesi	Sağlığın Geliştirilmesi
Sağlık Bilimleri Fakültesi	Sosyal Sorumluluk Projesi
Sağlık Bilimleri Fakültesi	Kanıtı Dayalı Hemşirelik
Eczacılık Fakültesi	Topluma Hizmet Uygulamaları
İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi	Sürdürülebilir Kalkınma Uygulamaları
İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi	Döngüsel Ekonomi
İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi	Yeşil Mutabakat, Sürdürülebilir Ticaret ve Türkiye'nin Entegrasyonu
İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi	Enerji Verimliliği
İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi	İş ve Meslek Ahlakı
İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi	Enerjide Dijitalizasyon

SORUMLU ÜRETİM VE TÜKETİM

 Medipol SURKAM

 @medipolunvsurkam

 surkam.medipol.edu.tr

 MEDİPOL
UNV-İSTANBUL
İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ